

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุดิบ กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้น เทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสีย และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑.๔ ของข้อ ๑ แห่งประกาศคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมที่อนุญาตให้ระบายน้ำทิ้งให้มีค่ามาตรฐานแตกต่างจากค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน ๔.๒ ของข้อ ๔ แห่งประกาศคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ เรื่อง กำหนดประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมที่อนุญาตให้ระบายน้ำทิ้งให้มีค่ามาตรฐานแตกต่างจากค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์” หมายความว่า โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ อย่างโดยอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ในลำดับที่ ๑๕ (๑) และลำดับที่ ๑๕ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม” หมายความว่า โรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม (Central Waste Treatment Plant) ในลำดับที่ ๑๐๑ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ที่รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ ในลำดับที่ ๑๕ (๑) หรือลำดับที่ ๑๕ (๒) หรือทั้งสองอย่าง

“น้ำทิ้ง” หมายความว่า น้ำที่เกิดจากการประกอบกิจการ น้ำจากการใช้น้ำของคนงาน หรือน้ำจากกิจกรรมอื่นในโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ หรือโรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม ที่ระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

ข้อ ๔ กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำที่ออกจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ไว้ดังต่อไปนี้

ลำดับ	พารามิเตอร์	ค่ามาตรฐาน	
		โรงงานลำดับที่ ๑๕ (๑)	โรงงานลำดับที่ ๑๕ (๒)
๑	ความเป็นกรดและด่าง (pH)	๕.๕ - ๙.๐	๕.๕ - ๙.๐
๒	อุณหภูมิ (Temperature)	ไม่เกิน ๔๐ องศาเซลเซียส	ไม่เกิน ๔๐ องศาเซลเซียส
๓	สี (Color)	ไม่เกิน ๓๐๐ เอเดิร์มไอ	ไม่เกิน ๓๐๐ เอเดิร์มไอ
๔	ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total Dissolved Solids หรือ TDS)	<p>- กรณีระบายน้ำแล่งน้ำ ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร</p> <p>- กรณีระบายน้ำแล่งน้ำที่มีค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมด เกินกว่า ๓,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดในน้ำทึบที่จะระบายน้ำได้ ต้องมีค่าเกินกว่าค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดที่มีอยู่ในแหล่งน้ำนั้น</p> <p>ไม่เกิน ๕,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร</p>	<p>- กรณีระบายน้ำแล่งน้ำ ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร</p> <p>- กรณีระบายน้ำแล่งน้ำที่มีค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดเกินกว่า ๓,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดที่มีอยู่ในแหล่งน้ำนั้น ไม่เกิน ๕,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร</p>
๕	ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๖	บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand)	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๗	ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand)	ไม่เกิน ๑๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๑๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๘	น้ำมันและไขมัน (Oil and Grease)	ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
๙	คลอรีนอิสระ (Free Chlorine)	ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
๑๐	ไนโตรเจนทั้งหมด (Total Nitrogen)	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๑๑	ฟอสฟอรัสทั้งหมด (Total Phosphorus)	ไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร	ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

ข้อ ๕ กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานปรับคุณภาพของเสียรวมไว้ดังต่อไปนี้

ลำดับ	พารามิเตอร์	ค่ามาตรฐาน
๑	ความเป็นกรดและด่าง (pH)	๕.๕ - ๘.๐
๒	อุณหภูมิ (Temperature)	ไม่เกิน ๔๐ องศาเซลเซียส
๓	สี (Color)	ไม่เกิน ๓๐๐ เอเดลีมิลลิ
๔	ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (Total Dissolved Solids หรือ TDS)	- กรณีระบายน้ำแหล่งน้ำ ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร - กรณีระบายน้ำแหล่งน้ำที่มีค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดเกินกว่า ๓,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดในน้ำทิ้งที่จะระบายน้ำได้ต้องมีค่าเกินกว่าค่าของแข็งละลายน้ำทั้งหมดที่มีอยู่ในแหล่งน้ำนั้นไม่เกิน ๕,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๕	ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids)	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๖	บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand)	- รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานลำดับที่ ๑๕ (๑) ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร - รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานลำดับที่ ๑๕ (๒) ไม่เกิน ๖๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๗	ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand)	ไม่เกิน ๑๒๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๘	น้ำมันและไขมัน (Oil and Grease)	ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
๙	คลอรีนอิสระ (Free Chlorine)	ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
๑๐	ไนโตรเจนทั้งหมด (Total Nitrogen)	ไม่เกิน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
๑๑	ฟอฟอรัสทั้งหมด (Total Phosphorus)	- รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานลำดับที่ ๑๕ (๑) ไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร - รับน้ำเสียเฉพาะจากโรงงานลำดับที่ ๑๕ (๒) ไม่เกิน ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

ข้อ ๖ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ ที่มีการประกอบกิจการและจดทะเบียนทั้งโรงงานลำดับที่ ๑๕ (๑) และ ๑๕ (๒) หรือโรงงานปรับคุณภาพของเสียรวมที่รับน้ำเสียจากโรงงานลำดับที่ ๑๕ (๑) และ ๑๕ (๒) ให้ถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้งด้วยมาตรฐานการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ด้วยค่ามาตรฐานที่เข้มงวดที่สุด

ข้อ ๗ การเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งเพื่อการตรวจสอบมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ หรือโรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ดังนี้

๗.๑ จุดเก็บตัวอย่าง ให้เก็บในจุดระบายน้ำทึ่งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรืออุอกสู่สิ่งแวดล้อมหรือจุดอื่นที่สามารถใช้เป็นตัวแทนของน้ำทึ่ง ในกรณีที่มีการระบายน้ำทั้งหลายจุดให้เก็บทุกจุด

๗.๒ วิธีการเก็บตัวอย่างน้ำทึ่ง ณ จุดเก็บตัวอย่างตามข้อ ๗.๑ ให้เก็บแบบจั่ง (Grab Sampling)

ข้อ ๘ การตรวจสอบมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทึ่งจากโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ หรือโรงงานปรับคุณภาพของเสียรวม ให้ใช้วิธี ดังต่อไปนี้

๘.๑ ความเป็นกรดและด่าง ให้ใช้เครื่องวัดความเป็นกรดและด่างของน้ำ (pH Meter) ที่มีความละเอียดไม่ต่ำกว่า ๐.๑ หน่วย

๘.๒ อุณหภูมิ ให้ใช้เครื่องวัดอุณหภูมิวัดขณะทำการเก็บตัวอย่าง

๘.๓ สี ให้ใช้วิธีเอดีเอ็มไอ (ADMI Method)

๘.๔ ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด ให้ใช้วิธีรีดเหลวตัวอย่างที่กรองผ่านกระดาษกรองไยแก้ว (Glass Fiber Filter Disk) และอบแห้งที่อุณหภูมิ ๑๙๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง

๘.๕ ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด ให้ใช้วิธีกรองผ่านกระดาษกรองไยแก้ว (Glass Fiber Filter Disk) และอบแห้งที่อุณหภูมิ ๑๐๓ - ๑๐๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง

๘.๖ บีโอดี ให้ใช้วิธีการบ่มตัวอย่างที่อุณหภูมิ ๒๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๕ วัน ติดต่อกัน และหาค่าออกซิเจนละลายด้วยวิธีเอไซด์ มอดิฟิเคชัน (Azide Modification) หรือวิธีเมมเบรนอิเล็กโทรด (Membrane Electrode) หรือวิธีอปติกอลไฟร์บ (Optical Probe)

๘.๗ ซีโอดี ให้ใช้วิธีย่อยสลายโดยใช้โพแทสเซียม ไดโครเมต (Potassium Dichromate)

๘.๘ น้ำมันและไขมัน ให้ใช้วิธีสกัดด้วยตัวทำละลายแล้วแยกหน้าหันกของน้ำมัน และไขมัน

๘.๙ คลอรินอิสระ ให้ใช้วิธีไทเตรท (Titrimetric Method) หรือวิธีเทียบสี (Colorimetric Method)

๘.๑๐ ในไตรเจนทั้งหมด ให้ใช้วิธีเดวิชหนึ่ง ดังนี้

(๑) วิธีเปอร์ซัลเฟต ไดเจสชัน (Persulfate Digestion) หรือ

(๒) ผลรวมของไนโตรเจนในรูปทีเคเอ็นที่ตรวจด้วยวิธีเจลดาห์ล (Kjeldahl) และไนโตรท์และไนเตรท ที่ตรวจด้วยวิธีแคดเมียมรีดักชัน (Cadmium Reduction) หรือวิธีเอนไซเมติก รีดักชัน (Enzymatic Reduction) หรือ

(๓) วิธีเผาไหม้ด้วยตัวเร่งปฏิกิริยาที่อุณหภูมิสูง (High - Temperature Catalytic Combustion)

๘.๑๑ พอสฟอรัสทั้งหมดให้ใช้วิธีเดเจสชัน (Digestion Methods) และเทียบสี ใช้วิธีแอสคอร์บิก แอซิด (Ascorbic Acid) หรือวิธีวนาโนโมลิบดิฟอสฟอริก แอซิด (Vanadomolybdophosphoric Acid) หรือวิธีแวนนัสคลอไรด์ (Stannous Chloride)

ข้อ ๙ รายละเอียดของวิธีตรวจสอบมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง ให้เป็นไปตามคู่มือวิเคราะห์น้ำและน้ำเสียของสมาคมวิศวกรรมสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย หรือ Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater ซึ่ง American Public Health Association, American Water Works Association และ Water Environment Federation ของประเทศไทย

สำหรับอเมริกากำหนดฉบับล่าสุดหรือตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวัน นับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พลつまりเจอก พัชราท วงศ์สุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม